

ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY

Az ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY HÍRLEVELE

2008. október.

Sikeresen lezajlott a Norvég Civil Támogatási Alap első fordulója

„Hogyan varázsoljunk újjá egy helyet? - konferencia és könyvbemutató

Autómentes Nap a 'Föld Szíve' Pilisi Zöldúton

Alapítványok az új Polgári Törvénykönyv tervezetéről

Beharangozó: az Ökotárs Alapítvány harmadik jótékonyági aukciója

További információ

Móra Veronika
igazgató, Ökotárs Alapítvány
411-3510, move@okotars.hu
www.okotars.hu

„Az Ökotárs Alapítvány nem nyereségérdekelt, politikától független, a környezet állapotának javulásáért és a hazai civil szféra és lakosság környezeti érzékenységének és tudatosságának fejlesztéséért tevékenykedő szervezet.”

SIKERESEN LEZAJLOTT A NORVÉG CIVIL TÁMOGATÁSI ALAP ELSŐ FORDULÓJA

Augusztus elején lezárult az április 10-én meghirdetett Norvég Civil Támogatási Alaphoz beadott pályázatok értékelése és elbírálása. A négy lebonyolító alapítvány értékelő bizottságainak döntése alapján a beérkezett összesen 953 pályázatból idén 95 projekt nyert támogatást, összesen 3 871 024 Euró értékben.

Az alap keretében négy témakörre lehetett pályázatokat beadni 5-25 ezer euró (kisprojekt) illetve 25- 80 ezer euró (nagyprojekt) közötti összegekre:

1. környezetvédelem és fenntartható fejlődés;
2. civil szervezetek kapacitásfejlesztése;
3. szociális kohézió, gyermek- és egészségvédelem;
4. kulturális örökségvédelem.

A támogatott pályázatok száma és összege a négy témakörben, kis és nagyprojekt szerinti bontásban:

Témakör	Nagyprojekt		Kisprojekt		Összesen	
	db	€	db	€	db	€
Környezetvédelem és fenntartható fejlődés	13	684 175	17	308 693	30	992 868
Civil szervezetek kapacitásfejlesztése	12	791 950	12	275 908	24	1 067 58
Szociális kohézió, gyermek- és egészségvédelem	13	826 622	6	115 241	19	941 863
Kulturális örökség védelem	11	624 927	11	243 507	22	868 434
Összesen	49	2 926 214	47	967 513	95	3 871 024

Az alapot lebonyolító négy szervezet - az Ökotárs Alapítvány, további tagjai az Autonómia Alapítvány, a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány és a Kárpátok Alapítvány-Magyarország. – augusztus 7-én tette közzé a döntés eredményeit. Az ezt követő héten valamennyi a támogatásra kiválasztott szervezetet levélben értesítettek, és közvetlenül is kapcsolatba léptek velük a szerződéskötési feltételek részleteinek egyeztetése végett. Az elutasított pályázók augusztus 19.-én kaptak e-mailben névre szóló, a döntés rövid indoklását is tartalmazó értesítést.

Az első aláírt szerződések szeptember 2.-án érkeztek vissza az Ökotárs Alapítványhoz, és **október elejéig valamennyi támogatottal megkötött a szerződés, és a szervezetek megkapták a támogatási összeg első részletét is**, amely az egy évnél hosszabb projektek esetén a teljes költségvetés 50, annál rövidebbek esetében pedig 80%-a. A támogatott szervezeteknek negyedévente kell beszámolót küldeniük a projekt előrehaladásáról, de a lebonyolító alapítványok rendszeresen kapcsolatot tartanak velük, és helyszíni látogatásokon is tájékozódnak majd az elért eredményekről.

A beérkezett pályázatok nagy száma minden várakozást felülmúlt, ezért ebben a körben mindössze a pályázók 10%-a részesülhetett támogatásban. Azonban a mennyiség önmagában nem feltétlenül volt mérvadó. Bár a támogatási elvek között az első helyen szerepelt a pályázat innovatív, újító jellegének fontossága, nagyon sok olyan pályázat érkezett, amely lényegében az adott szervezet mindennapi működéséhez kért támogatást. Valamennyi értékelő bizottság szóvá tette, hogy az uniós és állami forrásokhoz kötődő, egyre fokozódó bürokrácia milyen erősen rányomja bélyegét a civilek gondolkodására is: sokkal inkább megpróbálnak a kiíró vélt-valós elvárásainak megfelelni, mint saját programokat kidolgozni.

Azonban most elutasított pályázóknak sincs feltétlen oka az elkeseredésre: jövő év elején ismét lehetőség nyílik pályázatok beadására az alap második körében. Erről, és az alappal kapcsolatos más fejleményekről a www.norvegcivilalap.hu honlapon kaphatnak bővebb felvilágosítást:

HOGYAN VARÁZSOLJUNK ÚJJÁ EGY HELYET? – KONFERENCIA ÉS KÖNYVBEMUTATÓ

Az immár harmadik éve nagy sikernek örvendő Zöldövezet programhoz kapcsolódóan jelentette meg idén október 7.-én az Ökotárs Alapítvány a MOL-Csoport támogatásával a „Hogyan varázsoljunk újjá egy közteret? – Kézikönyv jól működő közösségi terek létrehozásához” című kötetet.

Előadónk: Kristin Faurest - Corvinus Egyetem, Martina Paulikova – Nadacia Ekopolis (SK), Robert Sedlak – Nadace Partnerství (CZ) és Móra Veronika

A három évtizedes múltra visszatekintő New York-i **Köztterekért Projekt** (Project for Public Spaces, PPS) tapasztalatait egybesűrítő és az általuk kialakított „tértervezési” módszertant részletesen, lépésről-lépésre ismertető könyv bármely helyi közösség, civil szervezet, önkormányzat vagy akár a környezetükért tenni akaró állampolgár számára hasznos útmutatóként szolgálhat.

A már eddig is több nyelvre lefordított kézikönyv bemutatja a jól működő közösségi terek létrehozásának 11 alapelvét, eszközöket és módszereket ad ezek felméréséhez, értékeléséhez és a közös munka sikeres megvalósításához. Olvasói megérthetik, hogy a rövid távon kivitelezhető, látható változások hogyan vezetnek egy köztér hangulatának, sikerességének javulásához, és a való életből vett példákon keresztül mutatja be, hogy bárki hozzájárulhat közvetlen környezetének újjávarázsolásához.

A magyar változat több mint egyszerű fordítás: már megvalósult magyarországi közösségi akciók – egyebek mellett a MOL és az Ökotárs Alapítvány Zöldövezet Programjának támogatásával létrehozott parkok, kertek és egyéb zöldfelületek – bemutatásával igyekszik rávilágítani a hazai lehetőségekre és buktatókra.

Steve Davies – PPS és Molnár-Bánffy Kata, MOL

Október 7.-én, a konferenciával egybekötött nagy sikerű könyvbemutatón – amelyen részt vett **Steve Davies, a PPS elnökhelyettese** is – mintegy 70 fős, önkormányzati szakemberekből, civil szervezetek képviselőiből és egyetemi hallgatókból álló közönség ismerkedett meg a „tértervezés” elveivel. Emellett cseh, szlovák és erdélyi testvérszervezeteink képviselői is bemutatták a módszertan közép-európai adaptálásának terén tett eddigi erőfeszítésekkel és eredményekkel, és a Zöldövezet programban már korábban támogatott szervezetek néhány képviselője is beszámolt a közösségi akció keretében létrehozott vagy megújított

zöldfelületek sikeres hazai példáiról. Végül az Ökotárs Alapítvány munkatársai közzétették az idei pályázati felhívást, amelynek keretében **november 19-i határidővel lehet benyújtani pályázatokat** az érintett helyi közösséggel (szomszédok, helyi civil szervezetek, iskolák, önkormányzat kertésze, stb.) összefogásban a kiszemelt terület létrehozására, fejlesztésére, rehabilitációjára.

A tavalyihoz hasonlóan a szervezeteknek előbb ötletpályázatot kell beadnia, amelynek tartalmaznia kell a szervezet ismertetését, a kiválasztott terület rövid bemutatását, a tervezési folyamat vázlatát és a közösség tervezési folyamatba történő bevonására vonatkozó elképzeléseit. Újdonság, hogy a pályázatokat elektronikusan, egy on-line űrlapkitöltő program segítségével kell beadni, a zoldovezet.okotars.hu honlapon. Az ötletpályázat nyertesei az előkészítő folyamat eredményeként született részletes tervek alapján készíthetik el pályázatukat az előre megadott útmutató segítségével.

AUTÓMENTES NAP A 'FÖLD SZÍVE' PILISI ZÖLDÚTON

Az Európai Mobilitási Hét alkalmából szervezett számos esemény egyike volt a szentendrei Autómentes Nap, amely a város támogatása mellett több helyi civil szervezet összefogásával valósult meg. Az egyik fő szervező, a **Paradicsom Klub - VELOCÉN kerékpáros program**, a **'Föld Szíve' Pilisi Zöldút aktív partnere**. A Klub elnöke több zöldutas projektben vállalt már szerepet, így például tavasszal az Ökotárs és az Együtt Szentlászlóért Közhasznú Egyesület közös munkájával létrejött Krakkó-Morvaország-Bécs Zöldutak tanulmányúton, de hazai bejárásokon is több alkalommal kerekeshettünk VELOCÉN bringákon és tandemeken.

Szentendrén az európai autómentes napot az ország többi városával egy időben: 2008. szeptember 22-én (hétfőn) rendezték meg. E nap alkalmából a autómentessé vált a Duna korzó, ahol sok érdekes program várta a résztvevőket. A nap jó alkalmat teremtett a városi közlekedés újragondolására: hogyan lehetséges az utcák, terek méltányosabb elosztása, figyelemmel a gyalogosok, kerékpárosok és a tömegközlekedés igényeire?

A programról: egész nap tartott a használtbringa-börze, az egészségügyi tanácsadás és a filmvetítés a „barlangban”. Kismamák, anyukák részvételével nagy sikert aratott a babakocsitoló-biztonsági verseny. Az óvodásoknak és alsósoknak aszfaltrajz-versenyt (témája: „hogyan közlekedem városban?”); ügyességi és kerékpáros vetélkedőt rendeztek. Érdekes színfoltot képviselt a nem motoros közlekedési eszközök (tandem, riksa, fekvő bringa, roller stb.), illetve a csónakok dunai felvonulása. A programot záró koncert előtt került sor a szentendrei Kritikus Tömeg – kerékpáros felvonulásra.

ALAPÍTVÁNYOK AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV TERVEZETÉRŐL

Szeptember elején az Országgyűlés (hosszú előkészítő munka után) megkezdte az új Polgári Törvénykönyv tervezetének vitáját, amelynek első könyve (3. cím) fekteti le az alapítványok létrehozására és működésére vonatkozó alapvető szabályokat. Az Ökotárs Alapítvány által koordinált Civil-Társ Programiroda tanulmányt készített azzal a céllal, hogy rávilágítson: miért szükséges és hogyan lehetséges az alapítványi szabályozást alapvetően megváltoztatni annak érdekében, hogy a nonprofit szektor eme jelentős szegmense továbbfejlődhessen, és érdemben hozzá tudjon járulni az égető társadalmi problémák enyhítéséhez Magyarországon.

A tanulmány főbb megállapításai a következők voltak:

- Az alapítvány jogi formája ma már nem feltétlenül kötődik a klasszikus, tőkésített és adományosztó funkció ellátásához.
- A Ptk. jelenlegi tervezete a klasszikus, tőkésített alapítványok jogi formáját, hagyományos intézményi szemléletét tükrözi, ám e jogi definíciónak a létező magyar alapítványok több, mint 95%-a funkciójában nem felel meg. Ezek ugyanis inkább tekinthetők társadalmi vállalkozásnak, mint adományosztó alapítványnak.
- Az alapítvány koncepciójának érintetlenül hagyásával a Ptk. hosszú távra konzerválná a rendszerváltás után hazánkban egy átmeneti időszakban kialakult, életszerűtlen szabályozás visszasságait.

E problémák kiküszöbölése és a jogalkotók munkájának segítése érdekében a Civil-Társ Programiroda javaslatokat is tett a szabályozás módosítására illetve továbbfejlesztésére, elsősorban két fő területen, annak érdekében, hogy az alapítványok szabályozása a minél könnyebb napi működést szolgálja, ugyanakkor elősegítve a szektor nagyobb átláthatóságát:

- Ezért szükség van az alapítványi irányítás reformjára az európai mintájú és a magyar gyakorlatnak is inkább megfelelő modell nyomán: **el kell törölni az alapítói befolyás tiltására vonatkozó jogelvet** és lehetővé kell tenni, hogy az alapító teljes mértékben **a kuratóriumra ruházhassa az alapítói jogokat** (beleértve a kuratórium tagjainak kijelölését és visszahívását is).
- Emellett létre kell hozni a **befektetett tőkével rendelkező (endowed) alapítvány** jogintézményét, melyhez külön végrehajtási szabályokat és adókedvezményeket lesz majd szükséges rendelni, így különbséget téve a mintegy társadalmi vállalkozásként működő, szolgáltató - programmegvalósító és a klasszikus, adományosztó funkciót ellátó alapítványok között. Ez utóbbiakból egyelőre kevés van Magyarországon, holott nagy szükség lenne rájuk, ezért létrejöttüket ilyen eszközökkel is ösztönözni kell.

A Civil-Társ javaslatait október 1-én vitatta meg több jelentős hazai alapítvány – többek között az Autonómia Alapítvány, a Civil Társadalom Fejlődéséért Alapítvány, a Magyar Adományozói Fórum, a Mosoly Alapítvány, a Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány, az Önkéntes Központ Alapítvány, a Rák Ellen az Emberért, Holnapért Alapítvány valamint a Transparency International – és közös állásfoglalást fogadtak el az alapítványi szabályozás továbbfejlesztésének kívánatos irányairól, amelyet az érintett parlamenti bizottságokhoz is eljuttattak.

BEHARANGOZÓ: JÓTÉKONYSÁGI AUKCIÓ NOVEMBER 21-ÉN

Az elmúlt két év sikerei nyomán idén immár harmadszor rendez meg jótékonyági árverését az Ökotárs Alapítvány. A **Művészet/Természet/Védelem jegyében** megrendezett kortárs képzőművészeti aukció bevételeiből mind az alkotók, mind az Ökotárs Alapítvány által támogatott természetvédelmi projektek részesülnek. Így a jótékonyági árverésen való részvétellel a vásárlók nem csak egy kortárs művészeti műalkotással, és e szféra támogatásának érzésével lehetnek gazdagabbak, hanem egyúttal támogatják a hazai természetvédő- és megőrző programokat is.

Az elmúlt években a kortárs képzőművészet ismert és elismert, több generációt képviselő alkotói ajánlottak fel változatos műfajú munkákat (grafika, festmény, fotó és kisléptékű szobrok): **Bak, Balogh, Banga, Czapp, Csontó, Csorba Simon, ef Zámbo, Ézsias, Fajó, Fehér, fe Lugossy, Gaál, Gellér B., Gyémánt, Kondor, Kő, Lajta, Orosz, Pasqualetti, Péreli, Somogyi, Sulyok, Székely, Szemadám** stb. Reményeink szerint közülük sok nevet az

idei katalógusban is vizionálhatunk.

Az árverésre felajánlott alkotások **2008. november 17–21.** között tekinthetők meg **2B Galériában** (IX. Bp., Ráday utca 47.) 14–18 óra között, valamint az Axioart (www.axioart.com) műkereskedelmi portálon és az Ökotárs Alapítvány (www.okotars.hu) honlapján, majd november 21-én, pénteken 17 órakor kerülnek kalapács alá.

Balogh László: Asszonyok (színtanyomat)

Gálbidi Péter: Rica, 2003 (bronz, kő)